

Hà Nội, ngày 27 tháng 4 năm 2021

Kính gửi: Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Bình Phước

Ngày 07/1/2021, Viện kiểm sát nhân dân tối cao (Vụ 7) nhận được Công văn số 648/VKS-PI ngày 18/12/2020 của Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Bình Phước về việc đề nghị giải đáp vướng mắc trong quá trình giải quyết vụ án hình sự¹, sau khi báo cáo Lãnh đạo Viện kiểm sát nhân dân tối cao và trao đổi với Vụ Pháp chế và quản lý khoa học, Viện kiểm sát nhân dân tối cao (Vụ 7) trả lời như sau:

1. Xác định người bị hại trong vụ án Lạm dụng tín nhiệm chiếm đoạt tài sản; Lừa đảo chiếm đoạt tài sản.

Khoản 1, Điều 62 Bộ luật Tố tụng hình sự năm 2015 quy định “*Bị hại là cá nhân trực tiếp bị thiệt hại về thể chất, tinh thần, tài sản hoặc là cơ quan, tổ chức bị thiệt hại về tài sản, uy tín do tội phạm gây ra hoặc đe dọa gây ra*”. Việc xác định tư cách người bị hại trong vụ án Lạm dụng tín nhiệm chiếm đoạt tài sản, Lừa đảo chiếm đoạt tài sản phải căn cứ vào từng vụ án cụ thể,

- Nếu ngay từ ban đầu người thực hiện hành vi phạm tội đã có ý định thuê xe rồi đem bán, cầm cố thì phải xử lý về tội “Lừa đảo chiếm đoạt tài sản” và người bị hại là chủ xe;

- Nếu người thực hiện hành vi phạm tội thuê xe tự lái sau đó mới nảy sinh ý định đem bán, cầm cố lấy tiền tiêu xài thì: trường hợp làm giả giấy tờ làm cho người nhận cầm cố tưởng lầm thì người đó bị xử lý về tội “Lừa đảo chiếm đoạt tài sản” và người bị hại là người nhận cầm cố; trường hợp người nhận cầm cố biết là xe gian nhưng mua hoặc nhận cầm cố thì người đó bị xử lý về tội “Lạm dụng tín nhiệm chiếm đoạt tài sản” và người bị hại là chủ xe, người mua hoặc nhận cầm cố bị xử lý về tội “Tiêu thụ tài sản do người khác phạm tội mà có”.

2. Xử lý hành vi thuê người làm giả giấy tờ để thực hiện các vụ án Lạm dụng tín nhiệm chiếm đoạt tài sản; Lừa đảo chiếm đoạt tài sản.

Trường hợp người phạm tội có hành vi làm giả giấy tờ nhưng chưa sử dụng thì bị xử lý về tội “Làm giả con dấu, tài liệu của cơ quan, tổ chức”;

Trường hợp không xác định được người trực tiếp làm giả mà chỉ sử dụng thì xử lý tội “Sử dụng con dấu hoặc tài liệu giả của cơ quan, tổ chức”;

Nếu chứng minh được một người trực tiếp làm giả sau đó sử dụng giấy tờ giả đó để thực hiện hành vi lạm dụng tín nhiệm chiếm đoạt tài sản hoặc lừa đảo

¹ VKSND tỉnh Bình Phước lưu ý chỉ báo cáo thành thị Vụ nghiệp vụ đối với vụ án cụ thể

chiếm đoạt tài sản bị xử lý về hai tội “Làm giả con dấu, tài liệu của cơ quan, tổ chức” và tội “Sử dụng con dấu hoặc tài liệu giả của cơ quan, tổ chức” và áp dụng nguyên tắc tội ghép.

3. Có truy cứu trách nhiệm hình sự đối với người có hành vi phạm tội xâm phạm sở hữu với lỗi cố ý gián tiếp hay không?

Để xác định hành vi có cấu thành tội phạm không phải căn cứ vào tình tiết cụ thể của vụ án. Nếu C biết rõ mục đích của A dùng giấy tờ để lừa dối người cho vay thì đồng phạm, nếu C chỉ nghe nói là dùng giấy tờ này để vay tiền, không biết cụ thể vay ai và cách thức vay thế nào thì không đủ cơ sở xử lý C.

Ngoài ra, hiện nay Vụ 7 đang đề nghị các Viện kiểm sát địa phương báo cáo về các vụ án người phạm tội có hành vi thuê, mượn hoặc được giao xe ô tô sau đó mang đi cầm cố, thế chấp để tổng hợp và báo cáo Lãnh đạo Viện để có hướng dẫn áp dụng thống nhất trong toàn Ngành.

Viện kiểm sát nhân dân tối cao (Vụ 7) trả lời đề Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Bình Phước biết và xem xét giải quyết các vụ án theo thẩm quyền.

Nơi nhận:

- Như kính gửi;
- Đ/c Nguyễn Quang Dũng, PVTVKSTC (đề b/c);
- Đ/c Vụ trưởng Vụ 7 (đề b/c);
- Vụ 14 VKSNDTC;
- Lưu VT(1b); Vụ 7(2b).

TL.VIỆN TRƯỞNG
KT.VỤ TRƯỞNG VỤ THỰC HÀNH QUYỀN
CÔNG TÓ VÀ KIỂM SÁT XÉT XỬ HÌNH SỰ
PHÓ VỤ TRƯỞNG

Phan Hải Đăng